

NEWSLETTER UEHBH/AESBH

Udruženje endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini

Newsletter broj 1

Udruženje endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini (UEHBiH/ AESBH), formirano je s ciljem daljeg razvoja i popularizacije endoskopske hirurgije u Bosni i Hercegovini. Riječ je o udruženju na državnom nivou koje će obuhvatiti sve doktore koji se bave endoskopskom hirurgijom (iz oblasti abdominalne, torakalne ili dječije hirurgije, urologije, neurohirurgije, ortopedije, ginekologije, otorinolaringologije, gastroenterologije, kao i drugim medicinskim profesionalcima koji se bave endoskopskom hirurgijom). Registracijom udruženja u Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, 25.05.2018. godine omogućeno je djelovanje udruženja u planiranim aktivnostima. UEHBH je nestranačko stručno udruženje koje ima za cilj razvoj endoskopske hirurgije u svim oblastima, pružanje podrške članovima i omogućavanju provedbe različitih projekata u oblasti edukacije članova.

Misija UEHBH/AESBH je da unaprijedi znanja i primjenu procedura u liječenju pacijenata u bolnicama u Bosni i Hercegovini.

Dalji razvoj endoskopske hirurgije u Bosni i Hercegovini

Da su u cijelom svijetu inovativnost i entuzijizam jako bitni potvrđuje i Prof. dr. Samir Delibegović, subspecijalista abdominalne hirurgije Klinike za hirurgiju JZU UKC Tuzla i predsjednik Udruženja endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini. Jedan je od začetnika moderne, minimalno invazivne hirurgije u Bosni i Hercegovini, u čemu se educirao u Velikoj Britaniji, Norveškoj i Južnoj Koreji i stručnjak u oblasti hirurgije kroz izradu naučnih članaka objavljenih u časopisima citiranim u bazama podataka poput Cochrane's Clinical Medicine i UpToDate. Veliki je entuzijasta u stalnim edukacijama i napretku razvijanja endoskopske hirurgije u Bosni i Hercegovini i vođenju Udruženja endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini.

Snažani podsticaj u razvoju endoskopske hirurgije

Vrlo često, profesor spominje da su stručna okupljanja ljekara koji se bave istom strukom veoma važna za stalni razvoj. Prvi kongres endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini rezultirao je snažanim podsticajem u razvoju endoskopske hirurgije.

Prof.dr Samir Delibegović, ističe da je postavljeni cilj Kongresa bio diskusije o rezultatima najnovijih istraživanja, predstavljanje iskustva iz prakse i otvaranja novih puteva za integrisanje različitih pristupa i procedura, u potpunosti postignut. "Pored toga, veoma je važno da smo uspostavili saradnju i ostvarili kontakte sa kolegama iz endoskopske hirurgije iz regije i cijelog svijeta. Pored pozvanih predavača iz SAD-a, Turske, Kine, Slovenije, Italije, Hrvatske i Srbije, kao i profesionalaca iz ove struke iz Norveške, Slovačke, Švedske i Meksika, predavanja sa značajnim temama održali su i ljekari iz cijele Bosne i Hercegovine, što nam otvara mogućnost da budemo sve bolji u primjeni ovih operativnih pristupa.

Na Kongresu su bili i predsjednici udruženja endoskopskih hirurga iz regije, profesori Miloš Bjelović (Srbija), Igor Stipančić (Hrvatska) i Aleš Tomašič (Slovenija) i izrazili svoju spremnost za uspostavljanje saradnje udruženja i pomoći, prije svega, u edukaciji u oblasti endoskopske hirurgije u cijeloj regiji. Ono što se izuzetno desilo na Prvom kongresu Udruženja je dobijena značajna podrška Evropske Asocijacije endoskopskih hirurga, na čelu sa predsjednikom EAES-a, profesorom Andreom Pietrabissom i članova njegovog tima, Popa Dorin iz Švedske, Nader Francis iz UK, Piotr Mysliwiec iz Poljske i Marek Soltes iz Slovačke," rekao je Prof. dr Samir Delibegović.

Neophodan entuzijizam i aktivnosti

Unazad nekoliko decenija uvode se minimalno invazivne operativne tehnike gdje se operativno liječenje postiže uz značajnu razliku u odnosu na klasični pristup. "Nema velikog reza već nekoliko manjih otvora na trbuhu, operativno polje se gleda dvodimenzionalno, kroz kameru, instrumenti su tanji i specijalno prilagođeni", rekao je prof.dr Samir Delibegović. Dodao je, da je prava razlika u postoperativnom toku. „Oporavak je neuporedivo brži, lakši, pacijenti se prije vraćaju svakodnevnim aktivnostima, upotrebljavaju manje lijekova, kraći je boravak u bolnici i manji su bolnički troškovi. Najjednostavnije rečeno, endoskopska hirurgija je metoda kojom se operacije vrše kroz minimalne rezove, dovoljne za kameru kojom se kontroliše operativno polje i nekoliko tankih instrumenata“, objašnjava Delibegović. Najveći napredak na tom polju napravljen je u abdominalnoj hirurgiji, gde se operacije nazivaju laparoskopskim. Primjenom endoskopske hirurgije obavljaju se zahvati na žučnoj kesi i žučnim putevima, jednjaku, tankom i debelom crijevu, pankreasu, želudcu, jetri, slijepom crijevu, kili, slezini, bubregu i nadbubrežnoj žlijezdi. Laparaskopski pristup stalno se razvija u abdominalnoj hirurgiji, urologiji i ginekologiji, kao i ostalim hirurgskim oblastima.

Predavanja sa aktuelnim temama o primjeni endoskopske hirurgije u oblasti abdominalne hirurgije na mnogim kongresima, stručnim sastancima i u okviru edukacija održao je prof.dr Samir Delibegović, opšti hirurg i subspecijalista abdominalne hirurgije, sa 25 uspješnih godina rada u tome.

Zapažena predavanja "Laparoskopska apendektomija", i "Laparoskopska kolorektalna resekcija - kako razviti naprednu laparoskopsku tehniku u zemljama u razvoju?", iznesena su na kongresima u Zenici, Sarajevu, Beogradu, Simpozijumu u Foči i još nekoliko stručnih sastanaka i otvorili vrlo kvalitetne diskusije o načinu primjene ovih procedura u liječenju pacijenata i dobijenim rezultatima.

Razmjena iskustava na Prvom kongresu

Novi sistem edukacije ljekara trebao da počne da se primjenjuje širom Bosne i Hercegovine u saradnji sa stručnjacima iz regije. Boravak na kongresu bio je prilika za uspostavljanje kontakata i razgovore o rezultatima primjene procedura u oblasti endoskopske hirurgije.

Profesor Delibegović rekao je da je riječ o modularnom sistemu učenja, gdje se pomalo ugledamo na model koji je radila Srbija.

Udruženje endoskopskih hirurga Bosne i Hercegovine, pokrenut će održavanje edukativnih radionica u bolnicama koje ocijene da je prihvatanje provođenja edukacije za primjenu procedura u oblasti endoskopske hirurgije, u cilju njihovog razvoja. „ U uspostavljanju saradnje sa Udruženjima iz zemalja u regiji, dogovoren je dolazak stručnjaka radi predavanja i praktične edukacije, u cilju razvoja naprednih laparoskopskih metoda“, kaže prof.dr Samir Delibegović.

Laparoskopska operacija slijepog crijeva (laparaskopska apendektomija)

Laparoskopska operacija slijepog crijeva (laparaskopska apendektomija) je budućnost: Manja bol, kraća hospitalizacija i bez velikog ožiljka, te i dalje u Bosni i Hercegovini, aktuelna tema stručnih predavanja na kongresima, seminarima i u okviru edukacija. Prof.dr Samir Delibegović, koji u praktičnom radu primjenjuje laparaskopsku metodu, rekao je da je njena primjena, jako važna za pacijent, na prvom mjestu.

„Riječ je o malom slijepom završetku probavne cijevi, nazvane apendiks ili slijepo crijevo, koja se nalazi u donjem desnom dijelu trbuha. Upala slijepog crijeva naziva se apendicitis i najčešća je u djece i mladih. Većina slučajeva zahtijeva hitnu operaciju, jer protivno može doći do pucanja slijepog crijeva u trbušnu šupljinu. Postoji tradicionalni hirurški pristup, ali i druga hirurška tehnika, laparoskopsko uklanjanje slijepog crijeva (apendektomija) koja se izvodi uz pomoć laparoscopa (hirurškog instrumenta sa video kamerom na kraju) i specijalnih hirurških instrumenata koji se uvode u trbuh kroz male rezove na trbušnom zidu,“ kaže Profesor Delibegović,. Objasnio je i prednosti koje pruža laparaskopski pristup u operaciji slijepog crijeva.

"Ova vrsta operacije pokazuje brojne prednosti u odnosu na klasičnu operaciju. Za pacijente je manji intenzitet boli, imaju kraću hospitalizaciju i brže se vraćaju svakodnevnim aktivnostima, a operacija nema velikog ožiljka kao kod klasičnog pristupa. Drugi postoperativni dan je utoliko bolji da u većini situacija pacijent može da ide kući. Laparaskopskom operacijom pacijent se prije vraća u radne navike, nema dugog bolovanja i manje su moguće komplikacije," kaže prof.Delibegović..Govoreći o laparaskopskoj apendektomiji prof. Delibegović istakao je važnost i potrebu uvođenja ove vrste operacije u svim hirurškim centrima u Bosni i Hercegovini.

UEHBH/AESBH planira aktivnosti i u narednom periodu

Rezultat koji je postignut organizovanjem dobrog kongresa pružio je Udruženju endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini i energiju u novim aktivnostima.

"Pozivamo kolege, ljekare iz oblasti abdominalne, torakalne ili dječije hirurgije, urologije, neurohirurgije, ortopedije, ginekologije, otorinolaringologije, gastroenterologije, kao i drugih medicinskih profesionalaca koji se bave endoskopskom hirurgijom da se učlane u Udruženje," rekao je predsjednik Udruženja.

Zbog efikasnijeg rada Udruženje formiraju se i sekcije: ORL, ginekologija, dječja hirurgija torakalna hirurgija te abdominalna hirurgija. Dodao je i informaciju, da će se, u narednom vremenu ostvarit blok članstvo u EAES-u. "Članovi će dobiti certifikat i člansku kartu EAES-a, a biti će omogućena i edukacija unutar EAES-a", kaže Predsjednik Delibegović.

Udruženje endoskopskih hirurga u Bosni i Hercegovini (UEHBiH/ ASBH)

JZU Univerzitetski klinički centar Tuzla, Ulica Prof. Ibre Pašića bb, 75 000 Tuzla

Predsjednik: prof.dr med.sci. Samir Delibegović

www.aesbh.org, aesbh2018@gmail.com;

Članovi imaju obavezu plaćanja članarine u visini (180,00 KM godišnje /15 KM mjesečno). Po početku plaćanja članarine, postaje se punopravni član i dobija Certifikat te stiču mogućnosti različitih beneficija koje će biti ponuđene članovima Udruženja. Prijava u članstvo obavlja se popunjavanjem Pristupnice/ Članskog obrazca i dostavljanjem na e-mail: aesbh2018@gmail.com.

PR Menadžer: dipl.žurnalista Amra Odobašić